

Մոլլա Նսրեդին

№11. 12 ԳԻՏԻ ՄՈՒԼԼԱ ՆԱՏՐԵԴԻՆԻ 11 ԵՐԵՎԱՆԻ ԱՅԿԱՍՏԱՆԻ

Օ. Ն. ՇԼԻՆԳ

ԼԻՏՈՂ. Ս. ԵՄԻՍՅԱՆ

Ինչպե՞ս կ'ընտրե՞նք ինչ քանակությամբ խմոր պատրաստելու համար
մեզ համար (Երեւանի քաղաք)

آبونا دفتر مز آچیلدی

تازه ایل ایچون ملا نصرالدینه ابونه دفتری آچیلدی
 قاققازده و ۱۲ آیلغی . (۵۲ نسخه) - ۵ منات
 روسیهده : ۹ آیلغی . (۳۹ نسخه) - ۴ منات
 ۶ آیلغی . (۲۶ نسخه) - ۳ منات
 ۳ آیلغی . (۱۳ نسخه) - ۱ منات ۶۰ قېك
 اجنبی مملکتلره ۱۲ آیلغی ۶ منات، ۶ آیلغی - ۴ منات

مجموعه نك آدریسی:

«ملا نصرالدین» ادارهسی

РЕДАКЦІЯ ЖУРНАЛА

„Молла Насреддинъ“

г. ТИФЛИСЪ.

آچیق تورک دیلنده یازیلیمان مکتوب و مقاله

قبول اولونماز. آدریس ده گیشمک حقى ۳ دانه یدی

قېك نك مارقادر

۲۶ صفر ۱۳۲۶

هر هفته نشر اولونور

۱۶ مارت ۱۹۰۸

اعلان

مشهور چرنیابوسقى نك «وطن دیلی» کتابی
 تفلیس ده «غیرت» مطبعه سنده گوزل شکل لر ایله
 چاپ اولنوب ساتیلماقده در. قیمتی ۳۵ قېك .
 خواهش ایدنلر بو آدریس ایله ایستیه سونلر.
 Тифлисъ. Типографія „Гейратъ“

بی چاره لر

فورال آبی نك ۲۲ ده قوتایس شهرنده
 ساکن اولان یهودیلره بویوک بدبختلك
 یوز و یروب: یهودی محله سنده اود دوشوب
 قرخ دان آرتق ایو اودك ایچنده تلف
 اولوب، ابکی یوز آلمش مین مناتلق مال
 یوچه چخوب، و یدی یوز نفر آدم
 ایوسز و چورکسز قالب توکولوب کوچه لره.
 بو بخت قاره لره کومک ایله مک قصدی
 ایله اعانه قامیتتی تشکیل اولونوب و هر بر
 کس دن و هر بر ملتن انسانیت نامه
 التماس ایدیلر که آجلاره رحم ایدوب به
 قدر قوه امداده یئتولر.
 همین خطابی یازوب امید واریق که
 مسلمان قارداشلارده قونشلق وظفنه نی نظره
 آلوب قوتایس ضرر دیده لرینه همین آدریس
 ایله آز چوخ اعانه گوندرلر.

Г. Кутаисъ: Предѣдателью Комитета
 та Вице-Губернатору Г. Макарову

باگو مسلمانلاری

آی، گوزم باگو مسلمانلاری. آهای،
 ایگیتلر، یاشسون باگو مسلمانلاری! آی،
 های، هو هو... های جان، باگو مسلمانلاری!
 ایگیتك آدی کرک، مثلا، نجه که دیورلر
 فلانکسی بارماقتان کوسته روزلر، یعنی گور
 نه قدر شهرتلنوب که هر یانده آدی دیلرده
 سویله نور. جانم سگز، باگو مسلمانلاری، ایندی
 تمام روسیه ده هر نه دانشیق وار، هر نه صحبت
 و بحث وار، هامی سی سزك باره گرده در.
 دیمک که ایلر ایله چکدیگز زحمت لر گر،
 امگنز، چایلار ایله توکدیگز مسلمان قانلاری
 یوچا چخمادی، گنه هر نه ایسه بر نمره باغیشلادی.
 «نوویه وریما» غازیته سنده مینشیقوف
 یازیر که باگو مسلمانلاری پیس آدم درلار،
 اوندان اوتری که هر کون کوچه و بازارده
 پارتا پارت سالوب بیری بیری نی قیریرلار و
 قویم سورلار روسلار اوز ایولرنده راحت
 یاتسونلار. «مینشیقوف» یازیر که «باکو
 مسلمانلاری هر چند کیچه و گوندوز بیری
 بیری نی قیرماقده در، اما بونلارک اصل فکری
 اود گل که یعنی آخرده بیری بیری نی لاپ
 قیروب قورتارسونلار، خیر، بونلارک فکری
 بودر که «پارتا پارت» سسی ایله روسلاری
 ناراحت ایله سونلر و آخرده روسلارده
 بونلاردان بر آز انجیوب باکودان چخوب
 کیتولر».

بودر مینشیقوف یازار.

یعنی بوندان بو چیخیر که قران قانی
 کیمی آخان مسلمان قانی ایله مینشیقوفک ایشی
 یوخدر، آنجاق اونک یازیقی روسلاره گلیر
 که «پارتا پارتان» راحتسز اولوب کیچه لر
 یاخشی یوخلیا بیلیرلر.

هله که بو بسدی. اگر ساعت خوش
 اولسه، گلن نومرده گنه بو باره ده بر
 آز دانیشاریق.

«ملا نصرالدین»

تلغر املار

اوز مخبرلریمزدن.

نخجوان. مارت ۱۲. بو گون ایکی
 گوندر که شیونلار زاباستوققا ایلدوبلر، چونکه
 مواجیلری وقتنده جاتمیوب.
 کنجه. مارت ۹. «میزان» غازیته سی
 بر آز ناخوشلیبوب. حکیم گتوروبلر باخوب
 و دیوب که بو ناخوشلقک آدی مسلمان
 ناخوشلقی در. بوراده جوانلار قورخوللار که
 بو آزار اوزکه شهرلرده گیچه.

بارا كاله

سن بيله سنمش بالام!؟
آی بارا كاله سنه...
فسق ايمش امرك تمام
آی بارا كاله سنه...

دوغری ايمش شاعرگ
اولماز ايمش مذهبی!!
كافر اولورمش بوتون
ميرزه لرگ اغلیبی
لغو و عبث مطلبی
لهو و لعب مشربی
شغلی غازیت تيلقرام
آی بارا كاله سنه

آی آداما اوخشاماز!
بر يوزگا باخسانا
بومبوز اولوب ساققالك
رنك و حنا ياخسانا
مؤمن اولوب براوزوك
يارماقكا تاخسانا
تا كه ديسون خاص وعام
آی بارا كاله سنه

يوخ خبرگ بی نوا
هيچ اوزوگدن سنك
لاپ ملاقانلق يا غير
گيرده گوزوگدن سنك
دوغریسی من اوركشم
بعض سوزوگدن سنك

ويرمرم آریق سلام
آی بارا كاله سنه
حيف قاپانمش سنك
ديده حق يينلرگ
منزلگا يغميسان
پارتيريتين جينلرگ
كوزلرگا چاپميور
يوخسه بو بی دينلرگ
صورتی هر صبح و شام
آی بارا كاله سنه

عقالك آزوب آی يازيق!
بوشلامسان كارگی
جمله دگيشديرميسن
كوركگی پالتارگی
چكمه قالوش كيمن
پوزميسان اطوارگی
(فعلك فعل الحرام)

آی بارا كاله سنه
آغزگا اولسون قادم
آی بارا كاله سنه

آرواتلار يمز

آملا نصرالدين قارداش، گنه بريم
آرواتلاردان سگا غریبه خبرلر ديوم سنه
ياز مجموعه گه . ۱۳ ذی الحججه ده حایمه
خالانك قارداشی آروادی «حوری باجی»
قربان اتندن دولما يشيرميشدی. آخشام اولديقده
حوری باجی بر سنق بوشقابه بیش دانه دولما
قویوب حلیمه خالایه پای ویریر. حلیمه خالاده
دولمانی ییندن صوگرا، گوریر که بوشقابه
سینق در. حلیمه خالا بوشقابه سینق اولماغنه
داریلوب بوشقابی کتوروب «حوری باجی» نك
قابی سینه چیریر بوشقابه سینوب داغلیر .

حوری باجی ایشیکه چیخوب دیبور آ خان
باجی! بوشقابی نه قیریرسان؟
حلیمه خالا دیبور: آخوشی کویك قزی
مدا نه سنیق قابده پای ویریرسن، منی
سامیرسان، خیال ایلمیرسنمی ایشیم راست
کتورمز؟

حوری باجی ده باشلیور که: «آخاخ
..... قزی، قودورمیوب سان که» و یردن
بر داش کوتوروب حلیمه خالانك باشینی یاریر،
حلیمه خالاده حوری باجی نك داش نان بر
بارداغینی سیندیریر. حوری باجی بارداقده کی
سویلی توکور حلیمه خالانك باشینه، حلیمه خالا
قایدوب اوز ایویندن نقت کتوروب توکور
حوری باجی نك قابی سینه اود وورور. حوری
باجی ده حلیمه خالانك ساجینی یولور، حلیمه
خالاده ساجی الینده قاچیر پریستاویك یانه
شکایته. ایندی آملا دابی، اوز آرامزدی،
من بر سوز دیه جکم: آرشین سقالیلر
دییه جکر: تقو! ملمونه، اوز ناقص العقل اولماغنه
باخمیوب کتوروب بوده بزه جفتکیات
یازان اولوبدر.

آملا دابی! اوبرجه بالامی اوزوم اوز
ایمنن یویوم، ایمنن باسیریم که بو سوزلریم
جفتکیات دکل. ارمنی اوروس جوهورود
آروادی اولوم اگر یالان یازسام. خلاصه
قره باغلیلر کیمی چوخ آند ایچمک لازم دکل،
اینانان اینان سین، اینانیمان هیچ اینانماسین .
سوزوم بودر که هله حلیمه خالا دالاشوب
ساجی یولونوب سویه ایسلامیشدی، کیدیردی
شکایت ایلمکه، بس بو قیرمیزی سقاللار نه
بونك دانجه یوکوروشوردیلر. حلیمه خالانك
اطرافنه اوقدر «قارا قیرمیزی» ساری «بوز»
خروس قویروغی «آغ» سقال یغلمیشدی که
کناردن باخان ایله خیال ایلردی که «سیرق»
قیزیدر اوینیور. چونکه آملا دابی یلمیریم
بو «سیرق» قیزلارینك یوزینده جادو وار،
شیطان، توکی وار، نه وارسه که از لریمز،
اوغوللاریمز، آتالاریمز بو اوزون پالتار، ات
پالتار کافرله بنددرلر، اما بزی کورمک ایستیمورلر.
ملا سیرق کلوب دیننده هامی سونوشورلر،
اوجمله دن بقالار، عطارلار، کورک و یاپونچی

غراف تالستوى كى حرمت وشهرت قرا انيوتوب.

غراف تالستويك يادكارى ايچون چوخ شهرلرده و كندلرده مکتبلىر بنا ايده جك لر. قافقاز مسلمانلارى طرفندن ده يدى و كىل سه چيلوب كه آوغوستك ۲۸ ده «ياسنايا پاليانا ده» حاضر اولوب غراف تالستويه قافقاز مسلمانلارى طرفندن مبارك بادلق يتورسونلر و اوراده جميع ملتلك و كىل لرى ايله برابر شاديانه لقه شراكت ايديوب بيلديرسونلر كه بز مسلمانلارده دنبان خبرداريق.

وكىل لرك بى اوردوبادلى حاجى اشرف حاجى على اوغلى در، نخجوانلى مشهدى قاسم در، داناباش كندنن كر بلاى حيدر قلى در. سورمه لى محالندن آرايخ باش كند غلاواسى مشهدى بلال در و اوچ نقرده با كوداندر.

بوندان علاوه شماخى ده مرحوم حسن بك ملكوفك يادكارى ايچون آچيلان آلتى شعبه لى مکتبه تالستويك نامنه بر شعبه ده آرتيرا جاقلار. باكو معلم لرى «تالستويك» كتابلارندن بر نيچه سنى ترك ديلنه ترجمه ايديوب ايروانده

بر نقر شخص وار كه گيچم شده بگ قوميسياسنده كاتب اولوب و جميع بگ يازيلانلارك سياهيسينى ساخليوب وايندى يه تك قراباغ ده نقدر كچل كوچل، دانا اوتاران، قوش اولادان وار، هامى سنى بگ ايديوب.

لازم گلى همين شخصه پول گونده روب اوندان چاره ايسته مك. بزده بو مصلحتنى بگه نوب كاغدى يازديق و زحمت حقيقى گوندرديك. بگ دفتره باخوب اوراده موزالان بگك باباسى قوزقران بگك آدينى يالاندان تايوب ثبوت ايندى كه حقيقتده موزالان ايله بكدر كه بكدر، و تقليسده بر عريضه يازوب گوندردى كه موزالانه بگك شهادتنامه سى ورسونلر.

موزالان بگ شهادتنامه نى آلان كى بو هفته يولا دوشه جك و سياحتنامه نك اولمجي مکتوبلى ۱۲ مجى نومره مز چخانه تك گنجهدن گله جك و همان نومره ده چاپ اولوناجق. اداره دن.

تالستوى

روس اديبلرندن عالمه مشهور اولان غراف تالستوى يك بو ياووقلارده هشتاد ياشى تمام اولور. (آوغوستك ۲۸ ده)

ديك اولار كه ير يوزنده نه قدر ملت لر وار، هامى سى «تالستويك» هشتاد ايلك بارامنه شريك اولاجاقلار.

مثلا، آمريكا، يوروپا و ياپونيا يازيجى لارى «تالستويك» يادكارى ايچون بر مجموعه چاپ ايله جك لر كه بايرام گونى پيشنه اد ايله سونلر غراف جنالرينه.

بو ساعت يوروپا و آمريكا غازيتلرى تالستويك باره سنده صحبتلر و مقاله لر ايله دولى درلر. روسيه نك و يوروپانك هر بر شهرندن و كندنن و كىل لر سه چوبلر كه آوغوستك ۲۸ ده تالستويك بايرامى نك گونى اونك ملكى «ياسنايا پاليانا» ده حاضر اولوب شاديانه لق بريا ايله سونلر.

ديك اولار كه بلكه ير يوزنده ايندى يه تك هيچ بر كس يازيجى لقه ده

داغلان قيسه لرندن، بكارنك دانوسلارندن، حاجى لارنك اهل ايمان اولماقلارندن، آخوندلارى جماعتك دوغرى سوزنه جواب تاييوب قاچوب كندلرده حجره لرده كوشه نشين اولماقلارندن، نخجوانك جماعت يلى اينك بىل حساب ايديوب داغدان ساقساقانندن، ايروانك خانلارنك ملت پرسنلكنندن، شماخينك، كردمريك، كو ك جاك آغداشك.... نلرندن يازار اوزى بيلر، خلاصه، فخرمزه لايق عادت لرمزدن، آخر چهارشنبه ده اولداره دوشوب اوزلرنى ملته قربان ايدنلرمزدن، «چه شمارم به تومن نام به نام» بونلارك هاموسينى يازوب بر يادكار قويار، بزده اوخويوب اوزومزى باشى اوجا حساب ايده ريك.

موزالانك يول خرچلكى اداره دن دوزملى، آجاق اوگا بر بگك كاغدى لازم اولدى كه شهرلرى گزنده جماعت اوگا احترام گوسترسون، بگ اولميانك ده كه نه حرمتى؟ هر چند بو مسئله چنن بر مسئله در، آخرده موزالانك يادنه دوشدى كه قراباغ ده

قارا سقال، قرمزى سقال، اوشاق، يوك، كوچك، خلاصه بعض مسلمانلار ايله سوينوشورلر ايله سوينوشورلر كه كويا «سيرق» كلى ديمك نوروز بايرامى كلى ديمكدر. اگر سوروش- سان نه سوينوشورلر، من گلن هفته جواب ويرم.

«دابانى چانداخ خالا»

اعلان

هر كسك هر نه جوره آزارى اولسه، ايسته ديگى قيز گلمه سه و يا آتا آناسى و برمه سه، يا اينكه بر شخصك وفاتسى خواهش ايتسه، خلاصه هر نه اوره گى ايسته سه من چاره ايده رم، بشرط كه پولى قباچه ويره و نه قدر وعده قويسام او. وعده يه تك گوزليه، تا كه يگر مى بش ايله كى، هر كا يگر مى بش ايلك مدتنده مطلوبى حاصل اولماسه پولى نازاد.

آدريس: قوصار محالنده ملا شريف

فليه تون

موزالان بگك

سياحتنامه سى

بزيم محترم محررمز موزالان بر نچه وقت بوندان اقدم قافقاز سياحتنك فكرنه دوشمى، ايستوردى كه قافقازك بر پاره مركزلرنى سياحت ايديوب كوردوكندن و ايشيتكندن يازوب، سياحت نامه ابراهيم بك كى بر كتاب دوزلدوب ملت ايچون يادكار قويسون؛ موزالانك بو خيانتى بزده چوخ بكنديك، چونكه حقيقت قافقاز مسلمانلارى اوز وطنلر نه بلد دكلر و اونلار ايچون موزالان تك بر مجاهد يوك غنيمت در: كيدوب هر بر يرى سياحت ايدر، مثلا كنجنه نك حمايلرندن، سرقتندن، شكنك پيرلرندن، افنديلرندن، قرائت خانه سندن، بادكويه نك قوجولارندان، مسلمان تياترنى تكفير ايدنلرندن، قراباغك

!!! ВНИМАНИЮ БОЛЬНЫХ !!!

Въ виду появившихся въ продажѣ вредныхъ для здоровья поддѣлокъ Спермина, предлагаемыхъ подъ различными названіями, необходимо при покупкѣ обращать вниманіе на названіе

СПЕРМИНЪ ПЕЛЯ
ПРОФ. ДОКТОРА
SPERMINUM POEHL

1901.

и требовать таковой въ подлинной упаковкѣ Органотерапевтическаго Института
Профессора Доктора ПЕЛЯ и Сыновей въ С.-Петербургѣ.

Всѣ имѣющіяся въ русской и иностранной литературѣ многочисленныя научныя наблюдения выдающихся ученыхъ и врачей о благотворномъ дѣйствіемъ спермина при **неврастеніи, старческомъ маразмѣ, неврастеническомъ половомъ безсиліи, при переутомленіи и тяжкихъ заболѣваніяхъ, какъ малокровіи, рахитѣ, подагрѣ, хроническомъ ревматизмѣ, сифилисѣ, чахоткѣ, брюшномъ тифѣ, разстройствѣ сердечной дѣятельности (миокардитѣ, ожирѣніи сердца), истеріи, спинной сухоткѣ, параличахъ и проч.**

ОТНОСЯТСЯ ИСКЛЮЧИТЕЛЬНО КЪ СПЕРМИНУ ПРОФЕССОРА ДОКТОРА ПЕЛЯ.

СПЕРМИНЪ-ПЕЛЯ имѣется во всѣхъ аптекахъ и большихъ аптекарскихъ Магазинахъ: 1) въ видѣ капель (Essentia Spermin-Poehl) 1 флаконъ - 3 руб., а также 2) въ ампулахъ для подкожныхъ вприскиваній (Sperminum-Poehl pro-injectione) 1 коробка на 4 впрыск. - 3 руб. и 3) въ видѣ клизмъ (Sperminum-Poehl pro cluysm) 1 коробка на 4 клизмы - 3 руб.

При требов. литерат. высылающ. безвозмездно, просятъ указывать болѣзни для высыл. соответ. наблюд. врачей.

ОРГАНОТЕРАПЕВТИЧЕСКІЙ ИНСТИТУТЪ, ХИМИЧЕСКАЯ ЛАБОРАТОРІЯ и АПТЕКА

Профессора Доктора ПЕЛЯ и Сыновей

въ С.-ПЕТЕРБУРГѣ, Вас. Остр. 7 линія, д. № 16- 1P1

Навысшія награды (Grand-Prix) на всѣхъ всемирныхъ выставкахъ и наилучшіе отзывы медицинскихъ авторитетовъ.

آرزو ایتمگه جرئت ایله میرم

هیئات !!! ...

قوری چوردک اولایدی یبه یدیم !!

« فعله »

آنادیلی

تاتارلار آنا دیلینده یازدیقی غازیته لری

اوخویاندا آدامک یاندنه قافقاز جوانلارینک

آنادیلی دانیشماقلاری یاده دوشور.

تатар غازیته لرینک بری ایران باره سنده

صحبت آچوب بر یرده بیله یازیر:

«پرسیاده جماعت شاخدان یندا وولنی در»

یعنی ایستیور دیون که «ایران ده جماعت

شاهدن ناراضی در».

یازیق بزیم دیلمز: قافقاز ادیلریمز «آنا»

عوضه «مادر» یازیرلار. تاتار غازیته لریمزه

«ایرانی» «پرسیا» یازیرلار.

و بونلارک آدینی ده قویورلار «آنادیلی»

یازیق آنالاریمز نه «مادر» ایشدوبلر، نه «پرسیا»

یلی، ....

«جرجراما»

هامی سی علمی اولاجاق، اما آروادلارمزدن

یوزده بیرى بر آرخه سوادلی اولاجاق.

اوغلانلاریمز مسلماندان علمی قیز آخناروب

تاپمیوب اوزکه ملنک قزلارینی آلاجاقلار.

مسلمانلارده سوگردان باشه دوشوب قز

مکتبی آچاجاقلار.

اما دالدان آیلان داش توپوغه ده کهر.

« دنکه سر »

قوری چوره ک

ایشیدیرم که پلاو چوخ لذید، سفره

کنارنده بوشقابلاره دوزولن مربارک منظره

سی چوخ لطیف ایش، دادلی دادلی

خروشلا، بادامی پاخالوالار چوخ یهلی ایش.

ایشیدیرم که بونلاری ابورده پشیروب

یورلر .

حتی بونی ده ایشیدیرم که گوموش

کاسه لک ایچنده قیزیل قاشیق لار اولارمش،

و کاسه لره دوزولرمش : کره لر، یاغلار،

چایلار، قهوه لر، شیرینی لر و نوع نوع میوه لر.

و ایشیدیرم که اشته زمانلری بو نعمت لر

دخی ده گوزل اولارمش .

لاکن من زعفرانلی بلالوی، رنگین

قوش چیغرتما سینی، چوجه اتینی یه دیکه

مناسف دگلم، خیر، واللهمی خیر .

بو نعمت لک هیچ برینی آرزو ایتمیرم و

مسلمان مطبعه لرینک برنده چاپ ایلیوب اوجوز

قیمته پایلیجاقلار مسلمان قارداشلاره، تقایس ده

آوغوستک ۲۸ مسلمانلار جمع اولاجاقلار

سومباتوف کوچه سنه واوراده «تالستوی آخشامی»

دوزه لدوب نطقلر سویله جک لر و چاخیر ایچوب

کیفله نه جک لر وبری برینی کوتکلیه جکلر.

باکوده آوغوستک ۲۸ ده و اوندانده

بر آز قباق مسلمانلار تالستویک ساغلقته بر آز

آیشاجاقلار، مسلمانلارک تیاتر دهنه سی آوغوستک

۲۸ ده اوینیان وقت مسلمانلار تیاتر دهنه سی

داشا باساجاق.

خلاصه، بزده انشالله تالستوی لایقجه

یاد ایدریک.

«هردم خیال»

حجاب

بزیم عورتلریمزه کیم محرم نی؟

جواب: حمال، درویش، فالاباخان،

چندار، چرچی، حلواچی، زورناچی،

خلاصه، اوستی باشی تمیز اولانلاردان

سوابی هامی سی محرم دی.

دالدان آیلان داش توپوغه ده کهر:

یوز ایل بوندان سوگرما کشی لریمز

مدیر و باش محرر: جلیل محمد قلی زاده

قرائت خانہ اچون رخصت آلا نده خلوتجہ سوز ویرودلرکہ فعلی قرائت خانہ یہ تو یاسونلار .